iojes
www.iojes.net

International Online Journal of Educational Sciences

ISSN: 1309-2707

Preservice Teachers' Views on Challenges of Piano Training

Ezgi Babacan[1]

[1]*State Conservatory of Necmettin Erbakan University, Turkey*

ARTICLE INFO

Article History:
Received 06.07.2015
Received in revised form 13.10.2015
Accepted 27.10.2015
Available online 12.01.2016

ABSTRACT

This study aimed to determine difficulties and problems in piano training experienced by preservice teachers in music education. A qualitative case study method was used to describe how preservice teachers affected instructors, curriculum, and physical environment and in turn, how they were affected by these same factors during piano education. The research was designed as a single-case, descriptive study because unique units of analysis were holistically approached. The working group comprised 63 preservice teachers in their senior year (fourth grade). In the research, criterion sampling, a purposeful sampling method, was designed with the condition that students had completed piano training. An easily accessible case sample was adopted because it facilitated the research's momentum and practicability. Content analysis was used with data classified into the following six categories: (1) the physical school environment; (2) the teacher's personal characteristics, attitudes, and professional qualifications; (3) the student's attitude; (4) the student's self-study process; and (5) the piano training procedure. According to study results, preservice teachers predominantly reported their views about piano training according to the self-study process (n= 48), the instructor's professional competence (n= 44), and the piano training process (n= 38). Examination of general results showed that the reasons and results for each finding were interrelated within categories that occurred according to research results. In addition, the school's physical conditions; the teacher's personal qualities, attributes, and professional competence; and the procedure of the lessons directly affected interest, liking, enthusiasm, and motivation and influenced students' attributes; in turn, these results were reflected in preservice teachers' individual study processes.

© 2016 IOJES. All rights reserved

Keywords:
Music education, preservice teacher, piano training

Extended Summary

In Turkish education system, music teachers are prepared for their occupation by pedagogical formation training in the area (in this case, music) essential to their occupation. During this period, they undergo three years of piano training, which involves learning basic technical and musical approaches of piano playing. Besides, students become skillful in using the piano as accompaniment for school music education. Program analysis reveals that a wide variety of knowledge and skills are gained during these three years. Therefore, researchers present different views on the content to be applied.

A number of factors affect qualification in piano training, including instructors, teacher trainees, and the physical environment. Previous research studies conducted in Turkey have shown that, considering the appropriate age for beginning piano training, negative effects of past training and technical problems led to difficulties for students. Many individual factors affect preservice training, for instance, students' talent, perception, interest, level of readiness, and study habits; external factors, for instance, sufficient availability of teachers, regularly issued lessons, the curriculum, instructors' equipment and interest, and adequate physical school conditions also influence training. When literature on the current piano-training situation

[1] Corresponding author's address: Necmettin Erbakan University, State Conservatory
Telephone: 0 (332) 3238220/5816
e-mail: ezgibabacan@hotmail.com
DOI: http://dx.doi.org/10.15345/iojes.2016.01.014

© 2016 International Online Journal of Educational Sciences (IOJES) is a publication of Educational Researches and Publications Association (ERPA)

and its influencing factors is examined, various elements depending on the instructor, teacher trainee, curriculum, and physical conditions occur according to each study's scope and content.

Purpose

As observed in all areas of education, some troubles and problems occur in courses at teacher training institutions. As trainers, we must determine these problems and search for solutions. Therefore, the views of students affected by each piano-training phase and the challenges encountered within constitute the basis of this research. In other words, unearthing challenges encountered by music teacher candidates during piano training is the main purpose of this study.

Method

In this research, a single-case, descriptive, and qualitative study was designed, and a unique unit of analysis was holistically approached. The study group comprised students who had completed the first three years of their piano training; data was gathered from 2013–2014 (n=38) and 2014–2015 (n=25) final-year students (n = 63). In the research, criterion sampling, a purposeful sampling method, was designed with the condition that students had completed piano training. An easily accessible case study was also designed due to the researcher's choice of a close, accessible case (Yıldırım and Şimşek, 2000: 74–75) to provide momentum and practicability to the research. During data collection, respondents were asked to examine the piano training process they had followed and write an essay expressing their views about it and the challenges they had encountered. Data was examined using content analysis. The researcher primarily encoded significative parts (e.g., words, sentences, and paragraphs) by underlining them, then determined categories on the basis of the concepts obtained and organized those concepts according to the categories. During data categorization, rereading of data and related literature procedures were also undertaken. Data categorized by the researcher was compared after two experts analyzed the concepts and categories to which they belonged. As a result of this comparison, reliability between researchers was scaled, and coding consistency was scaled at 88% according to the reliability formula (reliability = consensus/consensus + dissensus x 100) by Miles and Huberman (1994).

Results and Discussion

In this research, in which music teachers' views about the piano training process and challenges they encountered in piano training were examined, teacher candidates predominantly stated views about individual study processes in piano training (n = 48), teacher's professional competence (n = 44), and piano training procedures (n = 38). Studies on the current situation, procedures, and difficulties involved in piano training in music teacher training institutions were analyzed. Their content generally cited the lack of a positive physical environment, students' individual study processes, and piano training procedures (Alço ve Bilgin, 2012; Babacan, 2014; Çevik, 2007; Gün ve Yıldız, 2013; Jelen, 2013; Kasap 2004; Kılıç, 2003b; Kılıç, 2003a; Kutluk, 2001; Sönmezöz, 2006; Yazıcı, 2013; Yücetoker, 2009). On the one hand, research results on these dimensions mirror other area studies; on the other, instructors' personal qualities, attributes, and views about teachers' professional competence are usually parallel to research results about general teacher training and a music teacher's professional competence (Şen ve Erişen, 2002; Şahin, 2011; Etts, 1981; Brand, 1985; Elgersma, 2012; Babacan, Pirgon and Babacan, 2012; Kılıç, 2014).

Research has discovered that adequate grade points could not be achieved, and trainees experienced enervation as they could not dedicate enough time to piano training, irregular training, and felt obligated to or dedicated more time to social activities. Kılıç (2003b), Kasap (2004), and Çevik (2007) also stated that students in music teacher training institutions do not spare sufficient time for practicing the piano; nevertheless the reasons for this could not be assessed. According to research results, students who do not know how to study due to inadequate and mistaken study habits could not monitor themselves, study efficiently, and discern their mistakes. Thus, eagerness to study decreased, and lessons were ineffective and inefficient. In piano training that the instructor knows the trainee's personal qualities and level, is able to apply instructional methods and materials appropriate to the trainee's learning style, and notices the trainee's taste and desire in order to stimulate interest and motivation is significantly emphasized in professional competence. As the hours for piano lessons and the number of instructors are inadequate, the

instructor must teach more than one student at a time. Besides that, students have difficulty adapting to new teachers and their training styles because the instructors are frequently changed.

According to research results, piano instructors should be indulgent, patient, tolerant, gracious, and affectionate rather than rigid, strict, and normative. They should approach students positively, endearing themselves and the lessons to each student, thereby stimulating and motivating students' desire to learn and practice. These qualities are considered efficacious elements in the relationship between the instructor and the student's attendance, interest, enthusiasm, fondness, and performance during lessons.

In terms of the school's physical environment which plays a vital role in the regulation and productive administration of educational activities, teacher candidates state that piano study rooms and numbers of available pianos are inadequate and that physical conditions in practice areas and their acoustics should be enhanced. Heating and sound insulation are also inappropriate. According to teacher candidates, beginning piano training at an advanced age leads to instrument-adaptation problems and gives rise to anxiety when students do not demonstrate the required flexibility and adequate psychomotor skills.

It could be said that the reasons and results of each finding were interrelated within categories that occurred in the research results. Based on general results, it could be claimed that the school's physical conditions; the teacher's personal qualities, attributes, and professional competence; and issuance of the piano lesson directly affected the interest, liking, enthusiasm, and motivation influencing students' attributes; the result of this fact is reflected in individual study processes. Thus, tackling the current situation, procedures, and difficulties of piano training in music teacher training institutions will bear more productive results by revealing potential and common problems and finding solutions.

Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Güçlüklere İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşleri

Ezgi Babacan[1]

[1]*Necmettin Erbakan Üniversitesi, Devlet Konservatuarı, Konya Türkiye*

MAKALE BİLGİ

Makale Tarihçesi:
Alındı 06.07.2015
Düzeltilmiş hali alındı 13.10.2015
Kabul edildi 27.10.2015
Çevrimiçi yayınlandı 12.01.2016

ÖZ

Bu araştırma müzik öğretmen adaylarının piyano eğitiminde karşılaştığı güçlükleri ortaya çıkarmak amacıyla yapılmıştır. Piyano eğitimi sürecinde öğrencilerin öğretmen, program ya da fiziki ortam gibi karşılaştıkları durumları nasıl etkilediklerini ve nasıl etkilendiklerini betimlemek için nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması (case study) deseni ile tek bir analiz birimi bütüncül olarak ele alındığı için bütüncül tek durum deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu 63 dördüncü sınıf öğrencisinden oluşmuştur ve araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden öğrencilerin piyano eğitimini tamamlamış olma koşulu nedeniyle ölçüt örnekleme ve araştırmacının hız ve pratiklik kazandırdığı için yakın ve erişilebilir durum seçiminden dolayı kolay ulaşılabilir durum örneklemesi birlikte kullanılmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler okulun fiziki ortamı, öğretmenin kişisel özellikleri ve tutumu, öğretmenin mesleki yeterliliği, öğrencinin tutumu, öğrencinin bireysel çalışma süreci ve piyano eğitiminin işleyişi olarak altı kategori altında toplanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmen adayları ağırlıklı olarak piyano eğitiminde bireysel çalışma sürecine (n=48), öğretmenin mesleki yeterliliğine (n=44) ve piyano eğitiminin işleyişine (n=38) yönelik görüş bildirmiştir. Araştırma sonuçlarına göre okulun fiziki koşullarının, öğretmenin kişisel özellikleri, tutumu ve mesleki yeterliliği ile piyano dersi işleyişinin öğrencide tutumu etkileyen ilgi, sevgi, istek ve motivasyonu doğrudan etkilediği, bunun sonucunun da bireysel çalışma sürecine yansıdığı ortaya çıkmıştır. Araştırma sonuçları genel olarak değerlendirildiğinde, ortaya çıkan kategorilerdeki her bulgunun neden ve sonuçlarının birbiriyle ilişkili olduğu söylenebilir.

© 2016 IOJES. Tüm hakları saklıdır

Anahtar Kelimeler:
Müzik eğitimi, müzik öğretmen adayı, piyano eğitimi

Giriş

Eğitim sistemimizde müzik öğretmenleri, mesleğinin gerektirdiği alan (müzik) ve öğretmenlik mesleğine yönelik pedagojik formasyon eğitimi ile mesleğe hazırlanmaktadır. Müzik öğretmenliği programında öğrenim görmekte olan öğrenciler, genellikle liselerin müzik programlarından ya da genel liseden mezun olup, genel ya da özengen müzik eğitimi alan kişilerden oluşmaktadır. Branş mezunları genellikle ilköğretim, lise ve dengi okullarda müzik öğretmenliği yapmakta, bunun yanı sıra Devlet Konservatuarlarında, Güzel Sanatlar Bölümlerinde ve Eğitim Fakültelerine bağlı Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında müzik öğretim elemanı olarak çalışmakta, Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde branş öğretmenliği yapmakta ya da müzik topluluklarında (koro ve orkestralarda) sanatçı, bakanlıklarda ve çeşitli yayın kuruluşlarında müzik alanında uzman ve programcı olarak görev almaktadır.

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda öğretmen adayları piyano eğitimini üç yıl boyunca almaktadır. Piyano sabit perdeli, ses sınırı geniş, entonasyon zorluğu ve bozukluğu olmayan, her türlü ajilitenin (hız, çeviklik, çabukluk) mümkün olduğu, armonik-polifonik karaktere sahip bir eşlik çalgısı olduğu için müziğin öğretiminde en yaygın ve yararlı çalgıdır (Yönetken, 1996:69). Piyano eğitimine öğrenciler daha önce almış oldukları piyano eğitimi doğrultusunda kaldıkları seviyeden devam etmekte ya da ilk olarak bu kurumda başlamaktadır. Bu nedenle piyano öğretimi öğrenciye göre bireysel olarak şekillenmekte ve piyano öğretim programı oluşturulmaktadır. Piyano eğitimi süreci, piyano çalmaya yönelik temel teknik ve müzikal davranışların öğrenilmesini kapsamakta, bununla birlikte öğrenciler okul müzik eğitiminde piyanoyu eşlik çalgısı olarak kullanabilme becerisi de kazanmaktadır. YÖK'ün (2007) eğitim fakültesi öğretmen yetiştirme ders programlarında piyano eğitimi süreci, temel teknik davranışlar, müzikal ifadeler ve deşifre çalmaya yönelik uygulama, farklı dönemlere ait ve değişik form yapılarında eserleri

[2] Sorumlu yazarın adresi: Necmettin Erbakan Üniversitesi Devlet Konservatuarı
Telefon: 0 (332) 3238220/5816
e-posta: ezgibabacan@hotmail.com
DOI: http://dx.doi.org/10.15345/iojes.2016.01.014

çalarak tanıma, tempo çalışmaları ile okul müziği eşlikleri ve marş eşlikleri çalışmalarından oluşmaktadır. Program incelendiğinde üç yıl sürecinde kazanılması beklenen bilgi ve becerilerin geniş bir alanı kapsadığı, bu nedenle araştırmacıların uygulama içeriğine yönelik farklı görüşler ortaya koyduğu görülmektedir. Kıvrak (2003:2) bir çalgıya başlama yaşının çok üzerinde yaş özelliği taşıyan birey özellikleri ile ana hedefin müzik öğretmenliği olmasından dolayı bu programda yer alması gerekli içeriğe göre piyano eğitim programının düzenlenmesi gerekliliğini belirtmektedir. Kasap (2004:10) piyano öğretim programlarında yakın çağ ve günümüz müziklerine öncelik verilmesi, klasik piyano repertuarının yanı sıra, müzik öğretmenlerinin, kendi sınıflarında ihtiyaç duyacakları piyano için düzenlenmiş halk türküleri, eşlikli ulusal marşlar ve okul şarkıları, pop müzik örnekleri, küçük oda müziği eserleri ve dünya müziğinden örneklerin de yer aldığı bir repertuarın oluşturulması gerekliliğini savunmaktadır. Sönmezöz (2006:7) ise piyano eğitimi sürecinde öğrencilerin eser çalışmalarının yanı sıra, pratiğe yönelik çalışmalarda da bulunması gerekliliğini savunmuş, böylece Türk ve Dünya bestecilerinin eserleri ve eğitim müziğinden örneklerin sunulması ve ihtiyaç duyulduğunda öğrenme öğretme tekniklerinin uygulanmasının piyanonun kullanım alanını kapsadığını belirtmiştir.

Piyano eğitiminin niteliğini etkileyen pek çok faktör bulunmaktadır. Bunlar temelde öğrenci, öğretmen, öğretim programı ya da fiziki ortamdan kaynaklanabilmektedir. Piyano eğitiminde karşılaşılan güçlükleri Ünal (2008) öğretmen, öğrenci, eğitim programı ve aile olarak dört kategoride; Çevik (2007) ise öğrenci, okul ve öğretim elemanı kaynaklı olarak sınıflandırmıştır. Ülkemizde yapılan araştırmalar incelendiğinde piyano eğitiminde karşılaşılan güçlüklerin öncelikli olarak piyanoya başlama yaşı, geçmiş eğitimin olumsuz etkileri ve piyanoda teknik problemlerin çözümlenmesine yönelik olduğu saptanmıştır. Buna ek olarak öğrencinin yeteneği, algısı, ilgisi, hazır bulunuşluk düzeyi, çalışma alışkanlıkları, kurumda yeterli sayıda öğretmen olması, derslerin düzenli işlenmesi, öğretim programı, öğretmenin donanımı, ilgisi, okulun fiziki şartlarının yeterli olması gibi pek çok etken etkileme düzeyleri değişken olsa da piyano eğitimini doğrudan etkileyebilmektedir. Müzik eğitimi anabilim dallarında piyano eğitiminin mevcut durumu ve bunu etkileyen etkenlerle ilgili literatür incelendiğinde araştırmaların kapsam ve içeriğine göre öğretmen, öğrenci, öğretim programı ve fiziki şartlara dayalı farklı unsurların ortaya çıktığı görülmektedir. Bu etkenler; piyano çalışma ortamlarının yetersizliği (Kutluk, 2001; Alço ve Bilgin, 2012, Jelen, 2013), öğrencinin piyanoya başlama yaşı (Jelen, 2013; Kutluk, 2001), piyano bakım ve akortlarının düzenli yapılmaması (Jelen, 2013; Kutluk, 2001; Kılıç, 2003a; Kılıç, 2003b; Kasap, 2004), piyano öğretim programı ve müfredat ile ilgili sorunlar (Kasap, 2004; Sönmezöz, 2006; Alço ve Bilgin, 2012), öğretim müfredatında eşlik çalma becerisini geliştirmeye yönelik çalışmalara daha fazla ağırlık verilmesi gerekliliği (Jelen, 2008; Kutluk, 2001; Yücetoker, 2009; Sönmezöz, 2006; Alço ve Bilgin, 2012), piyano öğretmenlerinin mesleki donanımının yeterli düzeyde olması gerekliliği (Jelen, 2013), öğretmenlerin yeterli sayıda olmaması ve ders yükünün fazla olması (Jelen, 2013; Kutluk, 2001; Kasap, 2004), öğrencilerin piyano çalmada temel teknik ve müzikal birikimlerinin yeterli düzeye gelememesi (Yazıcı, 2013; Yücetoker, 2009), öğrencilerin çalışmaya ilgili ve istekli olmaması (Kutluk, 2001; Çevik, 2007), piyano çalışma saatlerinin az olması (Kutluk, 2001; Kılıç, 2003a; Yücetoker, 2009), öğretmenin olumlu yapıcı tutuma sahip olmasıdır (Kılıç, 2003a; Kılıç, 2014).

Eğitimin her alanında olduğu gibi müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda da sürecin işleyişinde aksaklıklar ve problemler olabilmektedir. Eğitimciler olarak bu sorunları tespit etmek ve çözüm arayışında olmak bizim görevlerimizden biridir. Bu nedenle sürecin her aşamasından doğrudan etkilenen öğrencilerin piyano eğitimi sürecine bakış açıları doğrultusunda bu süreçte karşılaşılan güçlüklerin tespit edilmesi bu araştırmanın temelini oluşturmaktadır. Bu doğrultuda, müzik öğretmen adaylarının piyano eğitiminde karşılaştığı güçlükleri ortaya çıkarmak bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır.

Yöntem

Bu araştırmada piyano eğitimi sürecinde karşılaşılan güçlüklerin tespit edilmesi amacıyla nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi veri toplama yöntemleri kullanılarak, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül biçimde ortaya konmasına yönelik sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2000:14-19). Piyano eğitimi sürecinde öğrencilerin öğretmen, program ya da fiziki ortam gibi karşılaştıkları durumları nasıl etkilediklerini ve nasıl etkilendiklerini betimlemek için durum çalışması (case study) deseni kullanılmıştır. Durum çalışması (Yin, 1984) güncel bir olguyu kendi yaşam çerçevesi içinde çalışan, olgu ve içerik arasındaki sınırların kesin hatlarıyla belirgin olmadığı ve birden fazla kanıt ve veri kaynağının mevcut

olduğu durumlarda kullanılan bir araştırma yöntemidir (Akt: Yıldırım ve Şimşek, 2000:190). Bu nedenle bu araştırmada öğrencilerin kendi yaşadıklarından yola çıkarak nitel araştırma yöntemi ile daha zengin veri elde edileceği düşünülmektedir. Araştırmada piyano eğitimi sürecini anlamak için tek bir analiz birimi bütüncül olarak ele alındığı için bütüncül tek durum deseni kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 2013–2014 (n:38) ve 2014–2015 (n:25) eğitim-öğretim yılında öğrenim gören 63 dördüncü sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırma grubunun belirlenmesinde son sınıf öğrencilerinin ilk üç yılda verilmekte olan piyano eğitimini tamamlamış olmaları dikkate alındığından veriler son iki yılın dördüncü sınıf öğrencilerinden toplanmıştır. Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden öğrencilerin piyano eğitimini tamamlamış olma koşulu nedeniyle ölçüt örnekleme ve araştırmacının hız ve pratiklik kazandırdığı için yakın ve erişilebilir durum seçiminden (Yıldırım ve Şimşek, 2000:74-75) dolayı kolay ulaşılabilir durum örneklemesi birlikte kullanılmıştır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma verilerini toplamak için katılımcılardan şimdiye kadar almış oldukları piyano eğitimi sürecini irdelemeleri, bu sürece ilişkin bakış açıları doğrultusunda karşılaştıkları güçlükleri anlatan bir kompozisyon yazmaları istenmiştir. Araştırmada elde edilen verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi ağırlıklı olarak yazılı ve görsel verilerin analiz edilmesinde kullanılan bir yöntemdir ve tümdengelimci bir yol takip edilmektedir (Özdemir, 2010:335). İçerik analizinde yapılan işlem birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirerek ve organize ederek yorumlamaktır. İçerik analizi yoluyla verileri tanımlamaya, içinde saklı olabilecek gerçekleri ortaya çıkarmaya çalışırız (Yıldırım ve Şimşek, 2000:162). Bu yöntemle araştırmacı öncelikle veriler içerisinde anlam ifade eden bölümleri (kelime, cümle, paragraf) altını çizerek kodlamış, elde edilen kavramlardan yola çıkarak kategorileri belirlemiş ve kavramları kategorilere göre organize etmiştir. Kavramların kategorize edilmesi sürecinde verileri tekrar okuma ve ilgili literatürden faydalanma işlemleri kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e göre (2000:165) kavramlar araştırmacının kendisinden, okuduğu literatürden ya da verinin içinden gelebilmektedir. Araştırmacı tarafından kategorilere ayrılan verilerin, daha sonra iki uzmanın kavramlar ve ait olduğu kategorileri incelemesi sonucunda karşılaştırması yapılmıştır. Karşılaştırma sonucunda araştırmacılar arasındaki güvenirlik hesaplanmış ve Miles ve Huberman'ın (1994) güvenirlik formülü uygulanarak (güvenirlik=görüş birliği/görüş birliği+görüş ayrılığı x 100) kodlama tutarlılığı %88 olarak hesaplanmıştır. Araştırmacılar arasındaki güvenirlik %70 ve daha üstü oranlarda olduğundan, veri analizi güvenirliği sağlanmıştır. Elde edilen bulgular kategorilere göre sunulmuş ve öğrenci görüşlerinden doğrudan alıntılarla desteklenmiştir.

Bulgular

Öğretmen adaylarının (n=63) piyano eğitimi sürecine bakış açıları doğrultusunda karşılaştığı güçlüklere ilişkin görüşler altı kategori altında toplanmıştır. Kategorilere göre öğretmen adayından 25'i okulun fiziki ortamı, 29'u öğretmenin kişisel özellikleri ve tutumu, 44'ü öğretmenin mesleki yeterliliği, 22'si öğrencinin tutumu, 48'i öğrencinin bireysel çalışma süreci ve 38'i piyano eğitiminin işleyişi ile ilgili görüş bildirmişlerdir.

Okulun Fiziki Ortamı

Öğretmen adaylarının 25'i piyano eğitimi sürecinde okulun fiziki ortamına yönelik görüş bildirmiştir. Karşılaşılan güçlüklerden en belirgin olanı (n=22) piyano çalışma alanlarının yetersizliği ve çalışma alanlarındaki mevcut piyano sayısının öğrenci sayısına göre yetersiz olmasıdır. Öğretmen adaylarına göre, öğrenciler müzik eğitimi programında yer alan toplu ders saatleri sonrasında bireysel çalışmalarını yürüttükleri için, her öğrencinin kendisine uygun saatlerde piyano çalışma alanı bulması gerekmektedir. Çünkü maliyeti yüksek ve taşınma olanakları zor bir çalgı olması nedeniyle evlerinde çoğunlukla piyano bulunmayan öğrenciler ancak okulda çalışma imkânı bulmaktadır. Öğretmen adayları bu güçlükleri başarılarını etkileyen önemli bir unsur olarak görmekte ve çalışmaya olan istek ve motivasyonlarını kaybettiklerini belirtmektedir.

*"Bu süre zarfında evimde piyano olmadığından okulda çalışmak zorundaydım. Fakat uygun zamanda uygun oda bulmak çok zordu."*Ö49 *"Okulun şartları piyano öğretiminde çok önemlidir. Öğrencilerin okulda piyano çalışabilmesi için yeterli sayıda piyanoların olması gerekmektedir. Piyanoların akortları düzgün, bulundukları odaların akustiği iyi, havalandırma imkânı olması önemli ve gereklidir. Bu eksiklikler çoğu üniversite ve Anadolu güzel sanatlar liselerinin temel problemidir."*Ö1 *"Odalarda akustik problemi, ısınma problemi, piyanolarda akort problemi ve her piyanonun klavyesinin farklı oluşu bir takım zorluklara neden oluyor."*Ö22 *"Bir diğer sorun ise okulumuzda çalışmak için yapılan sınıfların akustiği ve piyanoların yetersizliği. Her şeye rağmen çalışmak zorunda olan öğrenci çalışmak için piyano bulamayınca içinde zar zor biriktirdiği çalışma isteğini de ister istemez kaybediyor."*Ö58 *"Mesela çalışma ortamını ele alalım: piyano odasının yalıtımı, sıcaklığı, aydınlatılması ve piyanonun kullanıma elverişli olması öğrencinin başarısını ve karşılaştığı güçlüklerin kolayca üstesinden gelmesini birebir etkileyen faktörlerdir."*Ö37

Öğretmenin Kişisel Özellikleri ve Tutumu

Öğretmen adaylarının 29'u piyano eğitimi sürecinde öğretmenin kişisel özellikleri ve tutumuna yönelik görüş bildirmiştir. Öğretmen adaylarına göre, öğretmenin anlayışlı, sabırlı, hoşgörülü (n=12) davranması ve güler yüzlü, sevecen (n=8) olması piyano eğitiminde öğrencinin derse devamını, derse olan isteğini, sevgisini ve performansını etkileyen bir unsurdur. Öğretmenin sert, katı, kuralcı bir tutum sergilemesi (n=11) öğrencinin derse olan ilgisinin azaltmakta, dersteki verimi düşürmekte ve öğrenci ile öğretmen arasındaki diyalogu koparmaktadır. Ayrıca öğretmenin her öğrenciyi kendi seviyesine göre değerlendirip olumlu yaklaşması, derse motive etmesi, güdülemesi ve cesaretlendirmesi (n=7) gerekmektedir. Bu görüşler doğrultusunda piyano eğitiminin sağlıklı yürütülebilmesi öğretmenin hem kendisini hem de dersini sevdirmesi (n=9) ve karşılıklı diyalogun sağlam olmasıyla ilişkilidir.

"Öğretmenin güler yüzlü sevecen, anlayışlı, öğretici olmasının öğrencinin piyanoyu sevmesine direkt etki ettiğini düşünüyorum."Ö57 "piyano eğitiminde öncelikli olarak öğretmenin öğrenciye olan yaklaşımı değerlendirilebilir, öğrenciye katı, sert ve kuralcı tutumu öğrencinin piyanoya olan ilgisini azaltabilir, dersin verimini kötü yönde etkileyebilir." Ö15 "Sorunlar karşısında bir piyano öğretmeni öğrencinin öğrenme düzeyini ve seviyesini göz ardı etmeksizin, sabırlı davranabilmelidir."Ö2 "ders esnasında tamamen öğrenciye yoğunlaşmalı, onu tanımalı, öğrencinin dilinde konuşmayı bilmeli ve aynı zamanda öğretmen olduğunu unutturmamalıdır. Tamamen yumuşak yüz ve yine tamamen sert davranışlar öğrencinin önce öğretmenden sonra da dersten kopacağının açık göstergesidir. … Öğretmen dersi sevdirmek için öncelikle kendini sevdirmelidir."Ö3 "Öğretmenin görevi sadece piyano eğitimi vermek değildir. Piyano öğretmeyi sevmeli ve öğrenciye sevdirmelidir."Ö10 "burada yapılması gereken öncelikle öğrenciye piyano eğitimini, piyanodan keyif almasını ve öğrenciye doğru tespit ve teşvikle piyano çalmayı sevdirmektir."Ö30 "benim en çok dikkatimi çeken öğretmenimin her ders güler yüzle karşılaması, ders içerisinde hatam olsa bile bunu en güzel şekilde ifade etmesi ve her ders beni motive ederek kendime olan güvenimi ortaya çıkarmama yardımcı olmasıydı. Kesinlikle piyanoyu sevmemin ve gelişmemin en büyük sebebi öğretmenlerimdir. Çünkü öğretmenlerim her zaman aradaki dengeyi kurarak aynı zamanda motive ederek, bana inanarak beni daha da teşvik ettiler."Ö56 "öğrenci sürekli motive edilmelidir, … kolaydan zora doğru giderse ilgisi daha da artacaktır. Öğretmen olumlu yaklaşmalıdır. Öğrencinin yapamadığı bir noktada ona kızmamalı ve onu ikna etmelidir."Ö35 "Piyano öğretmeni, öğrencinin bir birey olduğunu hissettirmeli, kendisini gerçekleştirmesinde ona rehber olmalıdır."Ö40

Öğretmenin Mesleki Yeterliliği

Öğretmen adaylarının 44'ü piyano eğitimi sürecinde öğretmenin mesleki yeterliliğine yönelik görüş bildirmiştir. Bulgulara göre öğretmenin piyano eğitiminde öğrencisinin bireysel özelliklerini, seviyesini bilmesi ve öğrencisinin öğrenme özelliklerine uygun öğretim yöntem ve materyallerini uygulaması (n=20) mesleki yeterliliği açısından önemli görülmektedir. Piyano öğretim programı uygulayan öğretmenin eser seçiminde öğrencinin ilgi, beğeni ve isteğini dikkate alması (n=19) da ilgi ve motivasyonunun artması için önemle vurgulanmaktadır.

"Öğretmen öğrencisini tanıdığında ona olan yaklaşımı da ona göre olacaktır. Eksikliklerini fark edip, tamamlama yönünde çalışmalar yaptırıp, aynı zamanda olması gereken seviyeye yetişmesine yardımcı olabilir."Ö58 "piyano eğitimi verecek kişinin sadece piyano çalmayı bilmesi yeterli olmayıp, bunu ne gibi yöntemlerle öğrenciye aktarabilmesi gerektiğini, öğretme tekniklerini ve bu teknikleri her bir öğrenci için gerekli olan anlama seviyesine indirgeyerek öğretmesi gerekir."Ö31 "nasıl bir bebeğe taşıyamayacağı yük verilmezse, bir öğrenciye de seviyesinin çok üstünde parça, etüt vs. verilmemesi gerekir. Bu tür yapılan hatalarda öğrencinin piyanoya olan bakış açısının on adım

gitmesine neden olur."Ö54 "Öğretmen piyano eğitiminde ne kadar cazip yollar izlerse ve parça seçimi öğrencinin yaşamındaki müzik tarzına ne kadar yakın olursa öğrenci de parçasına o kadar ilgi duyacaktır."Ö26

Öğretmen adaylarına göre, öğretmenin alanında uzman olması ve uzman kişilerin piyano dersini yürütmesi (n=18), bunun yanında öğretmenin alanında yeterli donanıma sahip olması ve kendini sürekli geliştirmesi ve bilgilerini güncellemesi (n=9) gerekmektedir. Kendini sürekli geliştiren ve bilgilerini güncelleyen öğretmen, yeni yöntem ve teknikler konusunda bilgi sahibi olan, öğrencisinin bireysel özelliklerine uygun program belirleyen (n=7) ve piyano çalarak derse aktif katılımı (n=8) olan bir öğretmendir.

"AGSL de genellikle piyano derslerine başka branş hocalarının girmesiyle çoğumuz karşı karşıya kaldık. Tüm müzik öğretmenleri piyano eğitimi alır fakat hocalarımız piyano eğitiminde yeterli donanıma sahip değildi."Ö51 "AGSL de yeterli sayıda öğretmenlerin bulunmaması nedeniyle branşı piyano olmayan öğretmenlerin piyano derslerini yürütmesi istenmektedir. Böylece hiç piyano çalmasını bilmeyen öğretmenler 4 sene boyunca piyano derslerini zorlanarak yürütmeye çalışır."Ö33 "bana kalacak olursa bir müzik eğitimcisinin müzik eğitimi alanında (branşı ne olursa olsun) kapsamlı bilgilere sahip olması gerektiğidir." Ö3 "Piyano öğretmenleri sürekli bilgilerini güncelleyerek yeni bilgiler öğrenmeli, sürekli eski sisteme dayalı öğretim yapmamalıdır. Öğretmen teknik konularda da yeterli olmalı herhangi bir zorluğu kolayca anlatabilecek teknik bilgiye sahip olmalıdır ve …. "Ö23 "yapılan her ders ile öğretmen kendisini yenilemeli ve öğrencideki farklılıkları keşfederek onu anlayabilmesi için gerekli olan en iyi çalışma şeklini belirlemelidir." Ö31 "öğretmenin öğrenciye verdiği ödeve kendisinin hakim olması önemlidir. Öğretmen vermiş olduğu ödevi kendisi çalıp parça üzerinde teknik bilgiler vermesi gerekmektedir. Öğrencisinin psikolojisine uygun ve müfredata uygun eserler seçmelidir. Öğretmen teknik bilgileri doğru, anlaşılır uygulamalı bir şekilde göstermelidir. Öğrenciden her zaman mükemmel performans beklenmemeli, öğrenciyi seviyesine göre ödevlendirilmelidir. Seviyesinden kolay parçalar öğrenciyi 'ne de olsa çalabiliyorum çalışmamayım' gibi düşüncelere sürükleyebilir, zor parçalar ise öğrenci çalışmalarında zorlanacağı için 'çalamıyorum, yapamıyorum' gibi hayal kırıklığına uğratabilir."Ö1 "piyano eğitiminde her bireyin farklılık göstermesinden dolayı her öğrenciye uygun tek bir yöntem ya da teknik bulunmamaktadır. Bu nedenle piyano öğretmeninin, bireysel farklılıkların göz önünde bulundurulduğu ve farklı yöntem ve tekniklerin kullanıldığı bir öğretim programı uygulayabilmesi gerekmektedir."Ö2. "öğretmenin öğrenciye gösterdiği teknikleri ve piyano edebiyatı adına söylediği bilgileri kendisinin de uygulamalı olarak göstermesi öğrenciyi de derse ve piyanoya olan ilgisini daha da artırır."Ö25 "benim öğretmenin ilk karşılaşıyor olmamın gerektiği merakla parçaları önce çalardı. Parçayı kendisinden dinlemem gerektiğini söylerdi."Ö29

Öğretmen adaylarının vurguladıkları diğer bir görüş doğru çalışma yöntemleri konusunda öğretmenlerinden bilgi ve deneyim kazanma (n=9) isteğidir. Öğrencilerin çalışacağı eseri ne kadar sürede, nasıl çalışacağını bilmesi öğrencinin bireysel çalışmalarında verimli olması, çalgıda gelişebilmesi ve çalışma alışkanlıklarını kazanması açısından önem kazanmaktadır. İçerik analizi sonucuna göre öğretmenin derslerini saatinde, düzenli yapması (n=5) ve açık anlaşılır dil kullanması (n=2) öğrencinin de alışkanlıklarını etkilemektedir. Ayrıca dersin amacı ve faydalarının öğrenciye açıklanması (n=4) gerektiği böylelikle öğrencinin derse daha bilinçli yaklaşacağı ifade edilmiştir.

"müzik öğretmenliği kurumlarındaki en büyük problemlerden birinin çalışma alışkanlığı konusunda öğrencilerin bilgi sahibi olmamasıdır. Bunu çözmek için ilk önce eğitmene görev düşmektedir. Eğitmen bu alışkanlığın kazanımı için özel olarak örnek çalışma dersleri düzenlemeli ve piyano çalışma alışkanlığı kazandırmalıdır. … Bu sürecin sağlıklı gelişmesi için öğretmenin öğrenciye çalışma ahlakı, yöntemi ve disiplini konusunda tavsiye ve önerilerde bulunmalıdır." Ö44 *"doğru bir çalışma alışkanlığı öğrenciye kazandırılmalıdır. Örneğin etüt çalışırken o dersin birincil amacı, doğru çalışma biçimini öğretmek olmalıdır, ikincil amaç olarak o etüdün çalınabilmesi gelmelidir. Doğru çalışma biçimi 'yavaş, sakin ve cümlelere bölerek, gerekirse daha küçük parçalara ayırarak, bir bölümü halletmeden diğerine geçmeden, gerekirse kendine egzersizler yaratarak çalış' denilerek öğretilmeli ve çalışma sürecinde kendi kendine yetebilen ve düzgün deşifre yapabilen bireyler yetiştirme amaç olmalıdır."*Ö63 *"günlük ne kadar çalışacağımı, nasıl çalışacağımı, çalışırken nasıl bir yöntem izleyeceğimi vs. gibi konularda çoğu zaman bilinçlendirilmedim. Bu yüzden sınavlar yaklaştığında hep bir panik durumu olurdu."* Ö61 *"Öğretmenimin derslere ilgisizliği ve devamsızlığı sebebiyle derslere adapte olamadım. Son yılımda 4. sınıf alttan olduğu için. Bu dönemdeki piyano öğretmenim düzenli bir şekilde derse devam etmeme dikkat ettiği için derslere düzenli şekilde devam ediyorum."*Ö52 *"eğitimcinin öğrenciye piyano dersini zaten piyanist olması için ya da piyanoda çok ilerilere girmesi için almadığını, müzikal hayatında gerekli olan nota bilmek, müzik teorisi bilmek gibi önemli bir şey olduğunu, birçok anlamda işini kolaylaştırıcı pozitif biz kazanım olduğunu anlatamaması öğrencide bu dersin gelecekte işine*

*yaramayacak zorla öğretilen bir çalgı olarak yerleşmesine sebep oluyor."*Ö21 *"öğrenciyi derse çekebilecek materyaller kullanmalı ve öğretmenin ders içinde öğrenciye karşı kullandığı dil daha sade ve açıklayıcı olmalıdır."* Ö9

Öğrencinin Tutumu

Öğretmen adaylarının 22'si piyano eğitimi sürecinde öğrencinin tutumuna yönelik görüş bildirmiştir. Adaylar piyano eğitimine geç yaşta başlamış oldukları için uyum sağlamada problem yaşadıklarını, yeterli psikomotor beceriyi göstermeye yönelik kaygı duyduklarını ve fizyolojik olarak gerekli esnekliğe sahip olmadıklarını (n=12) düşünmektedir.

"piyano öğrenimine 22 yaşımda başladım. Bilmiyorum kimine göre geç kimine göre normal bir yaş olabilir. İlk başladığımda karışık bir enstrüman olarak görünse de zamanla alışıp uyum sağladım. Yaş ilerledikçe anlama problemi çektiğimiz doğrudur."Ö10 "piyano çalmaya geç yaşta başladığım için bilişsel anlamda ve uygulama anlamında ilk başta piyanoya uyum sağlayamadım parmaklarım esnek değildi ve biraz sıkıntı yaşadım."Ö8 "Ayrıca müzik öğretmenliği programlarına kayıtlı öğrencilerin, piyano eğitimine genellikle geç sayılabilecek yaşta başladıkları bilinmektedir. Bu da çeşitli psikolojik sıkıntılar doğurabilmekte sorunlara neden olabilmektedir."Ö18

Öğretmen adaylarına göre, öğrencinin piyanoyu ve piyano dersini sevmesi (n=10) piyano eğitimi sürecini etkilemektedir çünkü öğrenci dersini ve çalgısını sevmiyorsa eğitim sağlıklı ve verimli yürütülememektedir. Alan eğitiminde öğrenilmesi zorunlu bir ders olan piyano eğitimini öğrencinin dersi zorunlu olarak görmesi (n=9) ve derse karşı önyargılı olması (n=7), sadece dersi geçmeye yönelik not alma isteğiyle ve kendi çalışma isteği dışında mecbur hissettiği için çalışması sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Ayrıca öğretmen adayları bu derse olan önyargının piyano eğitimine bu kurumlarda başlayan öğrencilerin kaygılarından, farklı müzik türlerine yönelik kutuplaşmalardan ve öğretmen öğrenci uyumsuzluğundan kaynaklandığını ifade etmektedir.

*"İlk olarak belirtmek gereken etkenlerden biri öğrencinin piyanoyu sevip sevmemesidir. Öğrenci ister küçük yaşta olsun ister yetişkin olsun isterse güzel sanatlar lisesi veya üniversitede olsun ilk olarak öğrenimini etkileyecek nedenlerden biridir."*Ö25 *"eğer çalıştığınız öğrenci piyanoyu sevmiyorsa siz o öğrenciye ne yaparsanız yapın bir hoca olarak hiç bir şey katamazsınız."*Ö37 *"Öğrenci piyanoyu sadece bir ders olarak görmemeli yaptığı işten zevk almanın yollarına bakmalı. Hayatı boyunca yanında var olan çok yakın bir arkadaşı gibi görürse onu sevme yoluna giderse birçok sorun kendiliğinden ortadan kalkacaktır."*Ö12 *"kendi isteğiyle piyano çalışan öğrenci ile mecburiyete kalmış öğrenci arasında büyük fark vardır. Özellikle de piyano öğreniminin zorunlu tutulması ve her öğrenci tarafından alınacağı gerekçesi, öğrencilerin genellikle önyargı ile yaklaşmasına sebep olmuştur."*Ö3 *"piyano eğitimi veren okulları yeni kazanan daha önce piyano eğitimi almamış öğrencilerin birçoğu ön yargıya kapılıp mesafeli yaklaşmaya başlıyor."*Ö21 *"eğitim fakültelerindeki çoğu öğretmen adayı öğrenciler saçma sapan bir şekilde kutuplaşma içerisine girerek Batı ve Türk Müziği ayrımı sebebiyle piyanoya önyargılı bakmaktadırlar. Bu bakış açısı sadece piyanoya değil müzik eğitimine de yapılmış en büyük kötülüktür. Piyanonun müziğin temel sisteminde ne denli önemli olduğu bilinmemektedir. Öğrencilerin en büyük yanlışı bu kör bakış açısı ve evrensel düşünmemeleridir. Piyano eğitiminin içini boşaltan en temel sebep bu bakış açılarıdır. Araştırmacı ruhu yakalamak, alt sınıflara da örnek olmak piyanodaki ve çalgı eğitimindeki bakış açılarını değiştirmek gereklidir."*Ö7 *"başka bir sorun ise öğrencilerin klasik müziği sevmemesi. Bu tarz piyano eserleri çalmak istemiyorlar. Öğretmenler eser seçiminde belki biraz daha esnek olabilir, öğrencilerin daha çok hoşlarına gidecek eğitici eserler verebilirler."*Ö12

Öğrencinin Bireysel Çalışma Süreci

Öğretmen adaylarının 48'i piyano eğitimi sürecinde öğrencinin bireysel çalışma sürecine yönelik görüş bildirmiştir. Öğrenciler piyanoya ilgi duymadığı, zorunlu hissettiği ya da sosyal etkinliklere zaman ayırdığı için piyano çalışmaya yeterli vakit ayırmadığı, düzenli ve sabırlı çalışmadığı (n=18) bunun sonucunda yeterli gelişimi gösteremediğini, geçerli notu alamadığını ve moral bozukluğu yaşadığını ifade etmektedir.

"öğrenci yeteri kadar çalışmadığı derslerde ilerleme kaydedemez bu yüzden sürekli ve düzenli bir çalışma programı olmalıdır."Ö35 "Çünkü piyano ana dal olmadığı için çoğu öğrenci geçerli not alıp piyano çalışmayı bırakıyor ve diğer sınava kadar düzenli olarak çalışmıyor ve bu da piyano eğitiminin amacına ters düşüyor."Ö61 "gözlemlediğim kadarıyla öğrenciler piyano ders saatleri haricinde piyano çalmıyor ya da çok az çalışıyor. Kimisi mecbur hissettiği için kendini, kimisi piyano çalmak yerine arkadaşlarıyla zaman geçirmeyi istediği için gibi çeşitli bahanelerden oluşuyor.

Öğrenci genelde piyanoya yeterince vaktini vermiyor. Bu nedenle derslere çalışmadıkları için ve karşılığında öğretmenden tepki gördükleri için morali bozuluyor ya da piyanoyu sevmemeye başlıyor."Ö10

Öğretmen adaylarına göre piyano eğitiminde geçmiş eğitim sürecinden kaynaklanan sorunlar (n=17) öğrencinin bireysel çalışma sürecini etkileyen unsurlardan biridir. Önceki eğitim sürecinde piyano derslerinin branş hocası tarafından hiç ya da düzenli yapılmaması, öğrencinin çalgıdan uzaklaşmasına, olumsuz tutum ve önyargıya sahip olmasına, yeterli müzikal ve teknik donanıma sahip olamamasına ve hatta el, kol ve parmaklarda kısa süreli fiziksel rahatsızlıklar yaşamasına neden olduğu ortaya çıkmıştır.

"Piyano eğitimine AGSL de başladım. İlk piyano öğretmenimin çalma yeteneği öğretme yeteneğinden çok daha baskındı. Genel olarak bir şeyler vermek yerine dersin yarısını bana eserler çalarak geçiriyordu. ... Eğer üniversitedeki öğretmenlerim lisede olsaydı belki de şu an çok daha iyi bir seviyede olabilirdim."Ö61 "piyano eğitimine AGSL de başladım. Piyano eğitimi aldığım ilk hoca şan hocasıydı ama branşı piyano olmadığı için teknik yönden beni geliştiremedi ve aksine bozuk bir teknikle başlattırdı. … İlk hocam etüt çalıştırmaya çok önem vermezdi. Kontrollü değildim ve bundan ötürü de piyanodaki heyecan durumumu yenemedim."Ö45 "Güzel sanatlar lisesinde öğretmenler gerektiği gibi bilgiyi aktarmıyordu, piyano derslerine fazla önem verilmediğinden dolayı derslerin çoğu boş geçiyor, gerektiği gibi bir eğitim süreci içine girilmiyordu."Ö40 "liseyi AGSL de okumuş bazı öğrenciler lisede piyano öğretmeni olmadığı veya yetersiz seviyede olduğu için yanlış teknikle üniversiteye gelmişlerdir."Ö5 "Piyano konusunda lise hayatımda vasat bir öğrenci oldum. Sürekli değişen hocalarımızın, kendisinin yerine dersi işlemesi için öğrenci gönderen hocalarımızın ve branşı Türk Müziği olup piyano öğretmeye çalışan hocalarımızın sayesinde."Ö39 "piyano çalmaya geç yaşta başladığım için bilişsel anlamda ve uygulama anlamında ilk başta piyanoya uyum sağlayamadım parmaklarım esnek değildi ve biraz fiziki yönden sıkıntı yaşadım."Ö46 "liseyi AGS' de okumuş bazı öğrenciler lisede piyano öğretmeni olmadığı veya yetersiz seviyede olduğu için yanlış teknikle üniversiteye gelmişlerdir."Ö43

Öğrencinin eksik ve yanlış çalışma alışkanlıklarından dolayı nasıl çalışacağını bilmemesi (n=15), bireysel çalışma sürecinde kendini denetleyememesine, çalışmaya ayırdığı sürede verimli çalışamamasına, hatalarını fark edememesine neden olmaktadır. Bu durum öğrencide çalışmaya olan isteği azaltmakta ve dersin verimsiz geçmesine neden olmaktadır. Öğretmen adaylarına göre öğrenciler çoğunlukla eserin deşifre aşamasında dikkatli inceleme yapmadığı için çalışma sürecinde de mevcut hatalarını fark edememekte ve yanlış çalışma pekişmektedir.

"bence sorunlardan bir diğeri öğrencinin kendi hatalarını fark edememesidir. Öğrenci çalışır fakat hatalarını fark etmez daha sonra derse girer ve ders bitiminde 'hoca beni beğenmiyor' der. Neden bu durum ortaya çıkıyor? Çünkü hatalarımızın farkına varmadan çalışıyoruz. Bu durumun düzeltilmesi öğrencinin kendini denetlemesi ile ilgilidir."Ö16 "Öğrenci verilen eseri deşifre ederken eserin tonundaki ya da eser içindeki değiştirici işaretleri bile fark etmediği oluyor. Yanlış çalışma ve o şekilde alışmanın sonucunda da bunu düzeltmesi o kadar kolay olmuyor."Ö19 "müzik öğretmenliği kurumlarındaki en büyük problemlerden birinin çalışma alışkanlığı konusunda öğrencilerin bilgi sahibi olmamasıdır."Ö44 "piyanoya sadece o dersten geçebilmek için çalışan öğrenciler, yanlış tekniklere sahip olmakta, … suslara, çalış tekniklerine önem vermeden çalışmaktadırlar. Yanlış çalışmaların sonucunu dersten kalarak ödeyen öğrenciler hatalarını kendilerinde aramalıdırlar."Ö22

Ortaya çıkan bulgulara göre öğretmen adayları piyano eğitimi sürecinde özellikle ilk yıllarda iki partisyonun notalarını aynı anda okuma ve çalma problemi yaşadıklarını (n=14) ifade etmiştir. Bunun nedeni iki partisyonda farklı anahtar kullanımı ve farklı tartımları senkronize olarak çalmada zorlanma olarak ortaya çıkmıştır. Ayrıca çalışılan eserin bestecisi, dönem ve stil özelliklerine dikkat edilmediği (n=11), nedeninin ise sadece piyano edebiyatı değil genel müzik tarihi ve teorisi hakkında yeterli düzeyde donanıma sahip olmamak ve analiz yapamamaktan kaynaklandığı ortaya çıkmıştır.

"piyano öğrenirken sol anahtarı biliyor oluşumuz fakat FA anahtarında birçok pürüz yaşıyor oluşumuz sol ve sağ elin anahtarlarının birbirine paralel olasından dolayı. Ö53 "Nota okuma problemi genelde piyano çalmaya yeni başlayanlarda daha çok karşılaşılan bir problemdir. … Notalar bazen sağ ve sol elin koordinasyonuna ters olabilir. Yani sağ ve sol el farklı ritim kalıplarıyla olabilir ve bu problem de tekrar etmekle ortadan kalkabilir. Ne kadar çok çalışılırsa sağ ve sol el koordinasyonu doğru bir şekilde yapılabilir."Ö4 "bir diğer problem ise etüt ve eserlerin öğrenci tarafından tonalite bilgisi, besteci ve hangi döneme ait olduğu konusunda pek bilgisinin olmamasıdır. Her etüt ve eser çalınmadan önce genel olarak analiz edilmeli."Ö60 "öğrenci parçanın dönemindeki teknikler hakkında ne kadar bilgisi olursa ve o dönemin müzik tarzını ne kadar dinlerse parçayı da çabuk öğrenecektir."Ö26 "Öğrencilerin çaldığı eserlerin dönemini

araştırmadan ve gerekli egzersizleri yapmadan öğretmenin vermiş olduğu eseri çalmaya çalışması gibi sorunlarla karşılaşılmaktadır."Ö30 "müzik teorisiyle ilgili pek fazla bilgiye sahip değildim, parçayı hep ezberlediğim için piyanonun armonizasyonunu bilmeden anlamadan eseri çaldım. Parçaların dönem özelliklerini yansıtmakta güçlük çektim."Ö8

Öğretmen adaylarına göre bireysel çalışma sürecinde öğrencilerin yeterli düzeyde gam çalışması yapmadıkları (n=12), parmak numaralarının kullanımına (n=10), eserin tonu, dinamikleri ve ses değiştirici işaretlerine dikkat etmedikleri (n=10) ortaya çıkmaktadır. Bunun nedeni öğrencilere göre eserin çalışma aşamasında nota okuma ve parmak numaralarını incelemenin uzun vakit alması ve öğrencinin nota ezberi yaparak bir an önce ezberlemeye çalışmasıdır. Adaylar ayrıca gam çalışmalarının kendileri için sıkıcı geldiğini ve yeterli vakti ayırmadıklarını ifade etmiştir.

"gam çalışmak tonalitelere hâkimiyet parça içindeki ton değişmelerinden kaynaklanan sıkıntıların giderilmesinde bire bir etkilidir. Tonaliteye hâkim olduğumuz sürece parçaya hâkimiyet de daha kuvvetlenecektir. … ,piyano eserlerindeki parmak numaraları piyanoya ve esere hâkimiyeti sağladığı gibi eser çalımında önemli ölçüde çalımı kolaylaştıran unsurdur. Muhakkak parmak numaraları kontrol edilmelidir ve gerginlik olmamalıdır."Ö6 "ikinci bir eksiğimizde gam çalışmalarıydı. Do majör gamdan başka hiçbir gam çalışması yapmadık. Bence çalınan her etüt ya da eserin tonalitesinde gam çalınmalı."Ö60 "etüt ve gam çalışmaları iyi şekilde piyano çalınması için gerekli şeylerdir. Ancak yine birçok öğrenci tarafından gereksiz ve can sıkıcı bulunduğu için yapılmamaktadır. … ,piyano eserlerinde kullanılan nüanslar vardır. Eseri çalarken çoğumuz nüanslardan uzak bir şekilde icra etmekteyiz. Dikkatimizi notalar ya da parmaklara yöneltmekteyiz."Ö10 "piyano derslerin öğrencilerin yaptıkları hatalar hız terimleri, ses değiştirici işaretler, pedal kullanımı, nüans işaretleri gibi öğelerdir."Ö20 "bir diğer problemimiz etüt ve eserlerin nüans terimlerine uyulmadan gelişi güzel çalınmasıdır."Ö33

Öğretmen adaylarına göre öğrencinin bireysel çalışma sürecinde deşifre çalışmaları yapması (n=9) deşifre çalma becerisinin gelişmesi için önemlidir. Çünkü öncelikle piyanoyu (ya da klavyeyi) meslek hayatında sıklıkla kullanacağı için deşifre çalma ihtiyaç duyacağı bir beceri olacaktır. Bununla birlikte ağır tempoda dikkatle yapılan deşifre çalışması (n=5) eserin ezberlenmesi ve tempo çalışmaları için kolaylık sağlayacak ve öğrenci daha az çalışma süresinde daha verimli çalışma yapabilecektir. Ayrıca eserin temposuna yakın ve bütünlük içerisinde çalabilmek için metronom desteğinin de önemli olduğu (n=8) görüşleri vurgulanmıştır. Bireysel çalışma sürecinde diğer görüşler ise çalışma sürecinde oturma pozisyonundan kaynaklanan çabuk yorulma ve el-kol-bilek kasılmalarından dolayı renk ve tını elde etmek için gereken doğru teknik çalışı gerçekleştirmeme (n=8) ve zorlanmadır.

"piyano öğretiminde sıkıntılardan en önemlisi deşifre kısmıdır. Piyano üzerinde deşifre geliştirmek için oldukça yorucu ve rutine oturtulması yoğun bir çabayı ve zamanı gerektiren bir durumdur. Meslek hayatına atıldığında öğrencinin en çok ihtiyaç duyacağı durum deşifre çalabilme hâkimiyetidir. Bu bakımdan deşifre öğrencinin solfej okuma yeteneğini daha çok kapsadığı için hem solfej derslerinde alacağı eğitim, hem de piyano öğretimindeki davranışların sağlıklı şekilde yürütülmesi temel unsurların başında gelmektedir."Ö9 "piyano çalarken vücudun duruşu çok önemlidir. Yanlış pozisyonda oturmak hem vücudu yorduğu gibi hem de el pozisyonlarında zorluk yaşatır. Bundan dolayı dik ve sandalyenin uç kısmına oturulmalıdır. Ayaklar yere tam basmalı ve piyanoya paralel olmalıdır. Öğrenciler genelde eserlerini öğrenmek amaçlı yavaş çalışırlar ve parçanın temposuna dikkate almazlar. …. O yüzden deşifrelerden sonra metronom eşliğinde parçanın asıl temposuna ulaşmak unutulmamalıdır."Ö6 "öğrenci temelli yaşanan sorunlar ilk olarak oturuş, duruş, el, bilek gibi sorunlardır. Bu problem için öğrenciye doğru pozisyon çalışmaları yaptırılabilir, öğrenci algısının doğru duruştan uzaklaşmamasını sağlanmalıdır. … ,metronom ile ilgili problemleri ise, öğrenciye ağır tempoda çaldırılarak giderilebilir. Etütler ve eserler çalınırken metronom desteği alınması, öğrencinin tempo konusunda uzun süreçte kazanımı olur."Ö15 "Önce yavaş yavaş çalmaya başlayıp daha sonra verilen temposuna göre giderek hızlanmalıyız. Bu hızlanma sırasında metronom kullanılmalıdır. Öğrencilerin geneli metronom kullanmadıkları için eser içerisinde farkında olmadan yavaşlayıp hızlanabiliyorlar."Ö19

Piyano Eğitiminin İşleyişi

Öğretmen adaylarının 38'i piyano eğitiminin işleyişine yönelik görüş bildirmiştir. Adaylar piyano eğitiminde istenilen hedeflere ulaşmak ve kendilerinden beklenen düzeye gelmek için haftada bir saat yapılan dersin yeterli olmadığını (n=19) ifade etmiştir. Ayrıca öğretim elemanı sayısının yeterli olmaması nedeniyle (n=3) öğretmenin ders yükünün ağır olması, gerektiğinde bir saatlik derste birden fazla öğrenciyle ilgilenmesini zorunlu kılmaktadır. Bu da yapılan bir saatlik dersin verimini daha da düşürmektedir.

"Piyano dersleri çok önemli olmasına rağmen müzik bölümlerine sadece bir saatlik ders olarak sınırlı bir zamanda verilmekte. Bu sürede öğretim elemanlarından öğrencilere gerekli teknik ve müzikal bilgileri, becerileri ve davranışları kazandırmaları beklenmektedir."Ö46 "Piyano saatleri tüm bu idealist bakış açısı için yeterli değildir. Öğretmenlerimiz bir ders saatlerine 2 hatta 3 öğrenciyle ders yapmaktadır. Bu hem öğrenci hem de öğretmen için oldukça zordur, yorucudur."Ö7 "Birçok zorunlu piyano eğitimi veren kurumlardaki ders saatlerinin azlığı, hem öğretmenin, hem de öğrencinin üzerindeki yükün gerektiğinden fazla olması nedeniyle öğretmen her öğrenciyle tek tek ilgilenememekte, öğrenci de diğer derslere olan yoğunluğundan derse karşı ilgisini kaybetmekte ve böylece piyano eğitimi tam bir karmaşaya dönüşmektedir."Ö9

Öğretmen adayları piyanoda eşlik becerisine yönelik çalışmaların artırılması (n=18) gerektiğini bunun için de eşlik ders saatinin fazlalaştırılması ya da piyano derslerinde eşlik becerisini geliştirmeye yönelik çalışmalara ağırlık verilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Öğrencinin piyano öğretmenini kendisinin seçememesi ve sık öğretmen değişimleri de (n=13) öğretmen adaylarının görüş bildirdiği diğer bir husustur. Adaylar her öğretmenin ilgi, tutum ve beklentileri farklı olduğundan öğretmen değişimi olduğunda yeni bir öğretmene ve onun çalışma stiline alışmakta zorlandıklarını ifade etmiştir.

"her şeyden önce piyanoda eşlik derslerinin çoğaltılması ve bu dersin lisans eğitimi boyunca 4 seneye yayılması sağlanmalıdır."Ö23 "piyano eğitiminin yeri çok daha başka olmalı bence. Zira üç yıl boyunca her dönem piyano dersimiz var. Fakat pratik piyano becerisi kazanmadığımız takdirde hiçbir önemi yok."Ö49 "eşlik olarak da ders işlenmeli çünkü ezbere dayalı yapılan eserler en fazla bir yıl sonra unutuluyor ve gelecekteki meslek hayatımızda hiçbir işe yaramıyor. Eserler çalışılırken başka bir eşlik parçası çalışılırsa okul şarkıları hatta duyduğumuz her ezgide nerede hangi akor hangi ritim kalıbı kullanılır daha hızlı şekilde uygulayabiliriz."Ö11 "piyano çalgısını akademik eserler dışında bir dönem programa koyulan eşlik dersinde de kullandık. Ancak öğretmen olunduğunda piyanoyu eşlik için daha sık kullanacağımız için önem verilmesi gerekiyor."Ö55 "bir başka sorun ise piyano eğitiminde her sene hatta her dönem farklı bir hocanın girmesi ve her hocanın öğrenciye kendi çalış tekniğinde öğretmesi ve öğrenciyi beğenmeyip baştan aldırması öğrencinin piyanodan geri kalması ve soğumasına sebep olabilir."Ö51 "Üniversitede 4 yıl eğitimim boyunca 4 tane öğretmen değiştirdim. İlk yıl düz lise mezunu olduğumdan piyanoyla ilk kez tanıştım. 2. yıla geçtiğimde öğretmen değişikliği söz konusu oldu. … Fakat öğretmenimin tayini çıkması sebebiyle tekrar hoca değişikliği yaptım."Ö52

Vurgulanan diğer bir konu ise öğretmen ve öğrenci arasındaki iletişim (n=12) problemidir. Öğretmen adayları kendisini dinleyen, anlayan bir eğitimci, karşılıklı güven ve iyi niyetin, mevcut problemlere birlikte çözüm getirebilecek iletişimin olduğu bir ders ortamı olması gerektiğini ifade etmiştir. Verilen bir eseri çalışmak için form bilgisi, müzik teorisi ve armoni ve eşlik gibi teorik bilgilerin piyano dersiyle bağlantılı olarak paralel yürütülmesinin (n=7) piyano eğitimine katkısının olacağı ifade edilmiştir. Ayrıca piyano eğitiminde müfredat (n=6), konser etkinlikleri (n=3) ve sınavlarla ilgili (n=2) görüşler ortaya çıkmıştır. Piyano eğitiminde özellikle eğitimin yeni başladığı lise döneminde uzun süre çalışmayı gerektiren sonatin, sonat vb. formundaki eserlerin yerine tek bölümlü kısa zamanda çalışabilecekleri küçük eserleri daha fazla çalışmak, öğrencilerin farklı dönemlerden eser çalışmaları ve eseri sıkılmadan daha kısa sürede bitirebilmeleri için önemli görülmektedir. Öğrencilerin sahne heyecanına alışması, topluluk önünde çalabilme becerisini geliştirmesi ve çalıştığı eseri sergilemesi için daha çok konser-dinleti etkinliklerinin olması gerekliliği ve sınavlardaki komisyonun heyecan ve sınav stresi nedeniyle performansı etkilediği belirtilmiştir.

"sorunlarımızdan birisi de iletişim problemleridir. Bu okulun en önemli problemidir bence. Öğrenci kendini anlamayan bir öğretmenle çalışırsa verimli ve azimli olamaz, tabii ki öğrencinin de konuşma dili çok önemlidir. Arkadaşlarımdan duyuyorum 'o kadar konuştum hoca yüzüme bile bakmadı, beni anlamıyor, dinlemiyor, öğrenciler arasında ayrım yapıyor' diye."Ö16 "… Bunları hocama dile getirmeyi sormayı çok istedim fakat bana göre bir derste alınan eğitim kadar öğretmen öğrenci iletişimi de çok önemliydi. Olmayan iletişim ve sürekli gelen beklentiler arasında şu an kendimi bocalamış hissediyorum."Ö50 "armoni dersi, müzik tarihi dersi ve eşlik dersi gibi derslerle birleştirilen bir sistem olmalı bence, dönem bestecilerinden daha çok bahsedilmeli ve öğrenci sadece önüne konulan notayı çalmak dışında hangi besteci hangi dönemde ne tür teknikler, nüanslar ve formlar kullanmış biraz daha fazla aktarılmalı öğrenciye."Ö11 "piyano derslerimizin eşlik ve armoni dersleriyle bağlantılı olmasında büyük fayda görüyorum."Ö38 "AGSL de verilen müfredatın ağır olduğunu düşünüyorum. Piyanoyu sevdirmek ve alıştırmak adına küçük etütlerle başlanmalı ve ilk sene 'sonatin' gibi ağır eserler çaldırılmamalıdır. Çünkü zaten üniversitede daha kapsamlı çalıştırılacaktır."Ö57 "öğrenciye piyano derslerinde çaldığı eserleri sergileyeceği fırsatlar da verilmelidir. Birçok öğrenci ana çalgısı ile okulu bitirene kadar az çok bir şeyler sergiliyor. Sadece piyanoya özel ilgisi olanların yanında

piyano dersi alan diğer öğrencilerin de seviyesine göre bir şeyler sergilemesi piyanoya olan ilgiyi artırabilir."Ö21 "Öğrencilerin daha fazla etkinlikte görevlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Kendi adıma konuşacak olursam eğer şu an üniversite son sınıfta olmama rağmen halen piyano konserine çıkmadım ve şimdi de çıkmam çok zor çünkü o sahne heyecanı şimdi gözümde çok daha büyüyor ve bu da beni şimdilerde daha çok üzüyor. Keşke en azından bir kere piyanoyla ilgili bir anım olsaydı diye düşünüyorum."Ö61 "okulda gireceğim final sınavımızın komisyon olması öğretimde yaşanan zorlu sürecin yanında bir de bu stresi yaşamama neden olmuştur. Kişisel olarak heyecanlı ve özgüveni düşük birisi olmam performansımı etkileyecek düşüncesiyle beni daha fazla çalışmaya yöneltmiştir."Ö14

Tartışma Sonuç ve Öneriler

Müzik öğretmen adaylarının piyano eğitimi sürecinde karşılaştığı güçlüklerin incelendiği bu araştırmada öğretmen adayları ağırlıklı olarak piyano eğitiminde bireysel çalışma sürecine (n=48), öğretmenin mesleki yeterliliğine (n=44) ve piyano eğitiminin işleyişine (n=38) yönelik görüş bildirmiştir. Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki piyano eğitiminin mevcut durumu, işleyişi ve yaşanan sorunlarla ilgili araştırmalar incelendiğinde, içeriklerin çoğunlukla fiziki ortam yetersizliği, öğrencilerin bireysel çalışma süreci ve piyano eğitiminin işleyişine yönelik olduğu anlaşılmaktadır (Alço ve Bilgin, 2012; Babacan, 2014; Çevik, 2007; Gün ve Yıldız, 2013; Jelen, 2013; Kasap 2004; Kılıç, 2003b; Kılıç, 2003a; Kutluk, 2001; Sönmezöz, 2006; Yazıcı, 2013; Yücetoker, 2009). Araştırmanın bu boyutlara yönelik sonuçları diğer alan araştırmalarıyla paralellik göstermekle birlikte öğretmenin kişisel özellikleri, tutumu ve öğretmenin mesleki yeterliliğine ilişkin görüşler ise daha çok genel öğretmen eğitimi ve müzik öğretmeni mesleki yeterlilikleriyle ilgili araştırma sonuçlarıyla paralellik taşımaktadır **(**Şen ve Erişen, 2002; Şahin, 2011; Etts, 1981; Brand, 1985; Elgersma, 2012; Babacan ve diğ., 2012; Kılıç, 2014). Örneğin Şahin'in (2011) araştırmasında öğretmen algısına yönelik görüşler öğretmenin kişiliği, mesleki yeterliliği, öğrenciye olan tutumu ve alan bilgisi olarak kategorize edilmiştir.

Araştırmada piyanoya ilgi duyulmaması, zorunlu hissedilmesi ya da sosyal etkinliklere daha fazla zaman ayrılması nedeniyle piyano çalışmaya yeterli vakit ayrılmadığı ve düzenli çalışılmadığı için geçerli notu alınamadığı ve moral bozukluğu yaşandığı sonucu ortaya çıkmıştır. Kılıç (2003b), Kasap (2004) ve Çevik (2007) de müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki öğrencilerin piyano çalışmak için yeterli vakti ayırmadıkları sonucunu belirtmiştir ancak nedenine yönelik sonuçlara rastlanmamıştır. Geçmiş piyano eğitimi sürecinden kaynaklanan sorunlar piyano derslerinin branş hocası tarafından hiç ya da düzenli yapılmamasından kaynaklanmaktadır ve öğrencinin çalgıdan uzaklaşmasına, olumsuz tutum ve önyargıya sahip olmasına, yeterli müzikal ve teknik donanıma sahip olamamasına ve hatta ek, kol ve parmaklarda kısa süreli fiziksel rahatsızlıklar yaşamasına neden olmaktadır. Benzer şekilde Kılıç'a göre (2003b) piyano eğitiminde önceki eğitimin etkileri ve piyano çalma isteği öğrencinin dersini sevme nedenleri arasındadır ve başarıyı olumlu etkilemektedir. Bu sonuca göre AGSL, Devlet Konservatuarı vb. gibi ilköğretim ve lise dengi kurumlarda verilen piyano eğitiminin üniversitedeki süreci doğrudan etkilediği ve geçmiş eğitim sürecinin öğrencinin derse tutumuna, bireysel çalışmasına ve dersin işleyişine yansıdığı söylenebilir.

Araştırma sonuçlarına göre eksik ve yanlış çalışma alışkanlıklarından dolayı nasıl çalışacağını bilmeyen öğrenciler kendini denetleyememekte, verimli çalışamamakta ve hatalarını fark edememekte nu nedenle çalışmaya olan istek azaltmakta ve ders verimsiz geçmektedir. Eser çalışma sürecinde farklı anahtar kullanımı, farklı tartımları senkron çalma, deşifre çalışma, yeterli düzeyde gam çalışması yapmama, parmak numarası kullanımı, eserin tonu, temposu, dinamikleri ve ses değiştirici işaretlerine dikkat etmeme ve metronom kullanımına yönelik görüşler ortaya çıkmıştır. Paralel olarak Yazıcı (2013), Kutluk (2001) ve Çevik (2007) öğrencilerin dikey okuma, eşgüdümlü çalma ve parmak numaraları vb. gibi temel teknik davranışlarda problem yaşadıklarını ifade etmiş, Çevik (2007) bunun nedenini çalışmamak/uygulama eksikliği, hazır bulunuşluk düzeyi, dersi sevmemek, ilgisizlik ve piyano tekniği konusundaki hatalar olduğunu belirtmiştir. Ortaya çıkan bu sonuçlar hem öğrenci hem de öğretim elemanlarının benzer problemleri ortaya koyduğunu göstermektedir. Öğrenciler piyanoyu meslek hayatında sıklıkla kullanacağı için deşifre çalma ihtiyaç duyulacak bir beceridir ve bireysel çalışmalarda ağır tempoda dikkatle yapılan deşifre çalışması eserin ezberlenmesi ve tempo çalışmaları için kolaylık sağlayacak, öğrenci daha az çalışma süresinde daha verimli çalışabilecektir.

Piyano eğitiminde öğrencinin bireysel özellikleri ve seviyesine göre uygun öğretim yöntem ve materyalleri kullanmak, bununla birlikte eser seçiminde öğrencinin beğeni ve isteğini dikkate almak

öğretmenin mesleki yeterliliğinde önemli görülmüştür. Piyano eğitiminde öğretmenin öğrencisinin bireysel özelliklerini ve seviyesini bilmesi, öğrenme özelliklerine uygun öğretim yöntem ve materyalleri uygulayabilmesi ve ilgi ve motivasyonunun artması için eser seçiminde öğrencinin beğeni ve isteğini dikkate alması mesleki yeterlilik boyutunda önemle vurgulanmaktadır. Kılıç'a göre (2006:415) piyano eğitiminin öğrencinin ilgisine yönelik olması, öğrencinin bilişsel ve devinişsel bilgilerinin oluşması ve ilerlemesine katkı sağlayacaktır ve (Yücetoker, 2009) öğrencinin çalışmış olduğu eserlerden hoşlanması başarı faktörünü tamamen etkilemektedir. Öğretmenin alanında uzman olması, kendini sürekli geliştirmesi ve bilgilerini güncellemesi ve piyano derslerinin uzman kişiler tarafından yürütmesi vurgulanan diğer bir sonuçtur. Şen ve Erişen'e göre (2002:114) öğretmenlik mesleği için öncelikle alan bilgisine sahip olunması şarttır. Öğrenciler, etkili öğretmen tanımını yaparken, öğretmenlerin genel öğretim yeterliliklerine de büyük değer vermektedirler. Ayrıca piyano öğretim elemanının piyano pedagojisi konusunda bilgili olması, eğitimci kişiliğe sahip olması, kendisini sürekli yenilemesi gerektiğini belirtmiştir. Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyano eğitiminde öncelikli amacın öğrencilerin piyano becerisini geliştirmek olduğu düşünüldüğünde, öğrencilerin bireysel çalışmalarında hangi yöntemleri nasıl kullanacakları konusunda bilgi ve deneyim kazanmaları için en büyük görev piyano eğitimcilerine düşmektedir (Babacan, 2014:14). Müzik öğretmeni yetiştiren eğitimciler yorulmadan müzikal ilkeleri temel alarak anlamlı, gerçekçi, yaratıcı aktivitelerle öğrencilerine rehberlik ederek yetiştirecek derin bir anlayışla sahip olmalıdır (Elgersma, 2012:417).

Araştırma sonuçlarına göre piyano ders saatin ve öğretim elemanı sayısı yeterli olmadığından öğretmen bir saatlik derste birden fazla öğrenciyle ilgilenmek zorunda kalmakta, ayrıca sık hoca değişimleri nedeniyle öğrenciler yeni öğretmene ve onun çalışma stiline alışmakta zorlanılmaktadır. Benzer şekilde Kutluk (2001) ve Jelen (2013) müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda yeterli öğretim elemanının bulunmaması ve ders yükünün fazla olması nedeniyle pek çok anabilim dalında birebir piyano dersinin yapılamadığını, Yücetoker (2009) ise piyano dersinin haftada bir saat olmasının bu dersin gerektirdiği bilgi ve becerilerin kazanılması bakımından yeterli olmadığını saptamıştır. Öğretmen adaylarına göre, piyanoda eşlik becerisine yönelik çalışmaların artırılması gerekmekte bunun için eşlik ders saatinin fazlalaştırılması ya da piyano derslerinde eşlik becerisini geliştirmeye yönelik çalışmalara ağırlık verilmesi gerekmektedir. Sönmezöz'e göre (2006:7) piyano eğitiminin bir uygulama alanı olan eşlik derslerinde, okul müziğindeki çeşitli ses ve çalgı eserlerine yazılmış eşlik partisyonlarını çalma ya da doğaçlama eşlik yapabilme iyi bir müzik eğitimi açısından büyük önem taşımaktadır. Araştırmada ortaya çıkan diğer bir sonuç ise öğretmen ve öğrenci arasındaki iletişim problemi, form bilgisi, müzik teorisi ve armoni ve eşlik gibi derslerin piyano dersiyle paralel yürütülmesi gerekliliğidir. Etts'e göre, (1981:609) teori, işitme eğitimi, klavyede armoni çalışmaları ve bazı yaratıcı çalışmalar iyi bir piyano dersinin göz ardı edilmemesi gerek önemli elemanlarıdır. Benzer araştırma sonuçları da piyano eğitimi ile eşlik, işitme, armoni eğitiminin yeterli etkileşimde olmadığını ifade etmekte ve programın koordineli yürütülmesinin önemini vurgulamaktadır (Kutluk, 2001; Kasap, 2004; Jelen, 2013; Gün ve Yıldız, 2013; Sönmezöz, 2006; Kıvrak, 2003).

Araştırma sonuçlarına göre piyano öğretmeni sert, katı, kuralcı bir tutumdan ziyade anlayışlı, sabırlı, hoşgörülü, güler yüzlü, sevecen olmalı, öğrenciye olumlu yaklaşmalı, dersini ve kendisini sevdirmeli, derse karşı öğrenciyi motive etmeli ve güdülemelidir. Bu özellikler öğrenci ile öğretmen arasındaki ilişkiyi, öğrencinin derse devamını, derse olan ilgisini, isteğini, sevgisini ve performansını etkileyen unsurlar olarak görülmektedir. Etkili öğretmenler (Şen ve Erişen, 2002:114) girişken, dostça davranan, sabırlı, hassas, iyi huylu, neşeli ve öğrencilerine arkadaşça davranan kişilerdir. Brand'e göre (1985:7) ilgili araştırmalar etkili bir müzik öğretmeninin dışa dönük, hevesli, coşkulu olması ve öğrencileriyle içtenlikle ilgilenmesi gerektiğini göstermektedir. Etkili bir müzik öğretmeninin iyi bir müzisyen, sınıf ve müzik toplulukları yönetimine sahip, öğrencinin ilgi ve ihtiyacıyla derste ilgilenebilen ve tarafsız olabilmesi alan yeterliliği için önemli görülmektedir. Kılıç (2003b; 2003a) anlayış ve hoşgörünün piyano eğitiminde iletişimi kolaylaştıran unsur olduğunu, öğrencilerin öğretim elemanının olumlu tutumlarından daha çok etkilendiklerini, en çok ilgi beklediklerini ve piyano çalma isteğinin başarıyı olumlu etkilediğini vurgulamaktadır. Müzik öğretmeninin anlayışlı, sabırlı, duyarlı, güler yüzlü, merhametli, hoşgörülü, iyimser ve sevecen olması ideal bir müzik öğretmeninde gerekli görülen önemli özelliklerdir (Babacan ve ark., 2012). Piyano eğitiminde Etts (1981:609) de her şeyden önce öğretmenin, ister yeni başlayan ister yeni transfer gelen bir öğrenci olsun; öğrencisiyle iyi bir ilişki kurması ve onun kendine olan güvenini artırması gerekliliğini vurgulamıştır.

Psikologlara göre, bir öğretmenle belirli bir konu üzerine çalışan fakat açıkça bir başarı gösteremeyen bir öğrenci, öğretmeni değiştirdiğinde o konuya birden ilgi duyabilmektedir (Etts, 1981:609).

Eğitim öğretim etkinliklerinin düzenlenmesinde ve sağlıklı yürütülmesinde önemli bir yere sahip olan okulun fiziki ortamına yönelik öğretmen adayları piyano çalışma odalarının ve mevcut piyano sayısının yetersiz olduğunu, çalışma alanlarındaki fiziki koşullar ile akustik probleminin iyileştirilmesi gerektiğini bunun yanında ısı ve ses yalıtımının yeterli olmadığını ifade etmektedir. Piyano maliyeti yüksek ve taşınma olanakları zor bir çalgı olması nedeniyle öğrenciler ancak okulda çalışma imkânı buldukları için, okulun fiziki ortamına yönelik bu güçlükleri başarılarını etkileyen önemli bir unsur olarak görmekte ve çalışmaya olan istek ve motivasyonlarını kaybettiklerini belirtmektedir. Alço ve Bilgin'e (2012:121) göre piyano çalışma olanaklarının bölüm içinde sınırlı olması, dersin gerektirdiği bilgi ve becerilerin kavranması ve de pekiştirilmesi bakımından yetersiz olmakta bununla birlikte sınırlı sayıda olan ve maddi engellerden kaynaklanan bakımsız, akortsuz piyanolar öğrencilerin başarısını olumsuz etkilemektedir. Çalışma alanlarındaki fiziki koşulların ve kurumlardaki piyano sayısının yeterli olmamasına ilişkin bu sonuç piyano eğitiminin genel durumu, niteliği ve piyano eğitiminde karşılaşılan problemlere yönelik yapılan farklı kurumların örneklemde yer aldığı diğer araştırmaların sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir (Kutluk, 2001; Jelen, 2013; Kılıç, 2003b; Kasap, 2004; Yücetoker, 2009; Alço ve Bilgin, 2012).

Öğretmen adaylarına göre piyano eğitimine geç yaşta başlamış olmak öğrencide çalgıya yönelik uyum problemi yaratmakta, gerekli esnekliğe sahip olamama ve yeterli psikomotor beceriyi gösterememeye yönelik kaygıyı ortaya çıkarmaktadır. Öğrencinin piyano dersini ve çalgısını sevmesi verimli bir eğitim süreci için önemli görülmektedir. Öğretmen adaylarına göre, öğretmen öğrenci uyumsuzluğu, farklı müzik türlerine yönelik kutuplaşma ve kaygı nedeniyle dersi zorunlu olarak gören ve derse karşı önyargılı olan öğrenciler çoğunlukla not kaygısıyla çalışmaktadır. Paralel olarak diğer araştırmalarda da öğrencideki genel ilgi, istek/isteksizliğin (Kutluk 2001) ve piyano eğitimine geç yaşta başlamış olmanın (Jelen, 2013; Kutluk 2001) başarıyı etkileyen nedenler olduğu saptanmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre ortaya çıkan kategorilerdeki her bulgunun neden ve sonuçlarının birbiriyle ilişkili olduğu söylenebilir. Genel sonuçlar incelendiğinde okulun fiziki koşullarının, öğretmenin kişisel özellikleri, tutumu ve mesleki yeterliliği ile piyano dersi işleyişinin öğrencide tutumu etkileyen ilgi, sevgi, istek ve motivasyonu doğrudan etkilediği, bunun sonucunun da bireysel çalışma sürecine yansıdığı söylenebilir. Bu doğrultuda müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki piyano eğitiminin mevcut durumu, işleyişi ve yaşanan sorunları hem genel hem de özel alan yeterlilikleriyle birlikte ele almak, mevcut problemlerin ortaya çıkarılması ve çözüm üretilmesinde daha sağlıklı sonuçlar doğuracaktır.

Kaynakça

Akgün, G. (2006). Müzik öğretmenlerinin lisans eğitimlerinden ve çalışma ortamlarından kaynaklanan sorunları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14(2), 647-652.

Alço, P. ve Bilgin, S. (2012). Müzik öğretmenliği programı öğrencilerinin piyano eğitimine ilişkin görüşleri. *e-Journal of New World Sciences Academy*, 7(2), 110-122.

Babacan, E., Pirgon,Y. ve Babacan, M. D. (2012). *Müzik öğretmeni adaylarının "müzik öğretmeni" algısı üzerine betimsel bir çalışma: Konya ili örneği*. III. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu "Müziği Algılamak", *Kütahya Güzel Sanatlar Derneği*, 24-26 Mayıs, Kütahya.

Babacan, E. (2014). Aday müzik öğretmenlerinin piyano eğitimi sürecindeki bireysel çalışma yöntemlerinin değerlendirilmesi. *SED - Sanat Eğitimi Dergisi*. 2(1), doi: 10.7816/sed-02-01-01

Brand, M. (1985). Research in music teacher effectiveness. *Applications of Research in Music Education*, 3(2), 13 - 16, doi: 10.1177/875512338500300204

Çevik, D. B. (2007). Piyano eğitimi neden zordur?. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15, 62–79.

Elgersma, K. (2012). First year teacher of first year teachers: A reflection on teacher training in the field of piano pedagogy. *International Journal of Music Education*, 30(4), 409-424, doi:10.1177/0255761412462970

Etts, M. L. (1981). What are the elements of a good piano lessons? In D. Agay (Ed.), *Teaching piano.* (pp.609-611), USA: Yorktown Music Pres, Inc.

Gün, E. ve Yıldız, G. (2013). Piyano eğitiminde başarıyı etkileyen faktörler. *e-Journal of New World Sciences Academy NWSA-Fine Arts*, 8(1), 103-114.

Jelen, B. (2013). Türkiye'de müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar. *Rast Müzikoloji Dergisi*, 1(1), 258-285, doi: 10.12975/rastmd.2013.01.01.0011.

Kasap, B. T. (2004). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda yardımcı çalgı piyano dersler üzerine bir araştırma*. 1924–2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öretmeni Yetiştirme Sempozyumu, SDÜ, 7-10 Nisan, Isparta.

Kılıç, I. (2003b). *Müzik eğitimi anabilim/anasanat dallarında öğrenim gören birinci sınıf öğrencilerinin piyano eğitimlerinde başarılarını etkileyen etmenlere ilişkin görüşleri*. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu, 30-31 Ekim 2003, İnönü Üniversitesi, Malatya.

Kılıç, I. (2003a). *Eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin piyano eğitiminde başarıyı etkileyen faktörlere ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.

Kılıç, I. (2006). *AGSL öğrencilerinin piyano derslerindeki başarı durumlarının değerlendirilmesi*. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, (26-28 Nisan) Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli.

Kılıç, D. B. Ç. (2014). Bir müzik öğretmeni nasıl olmalıdır? *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*. 3(2), 43-48.

Kıvrak, N. İ. (2003). *Müzik öğretmeni yetiştirmede piyano eğitimi*. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu, 30-31 Ekim 2003, İnönü Üniversitesi, Malatya.

Kutluk, Ö. (2001). *Türkiye'deki müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyano eğitimi*. Yayımlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis* (2nd ed.) Thousand Oaks, CA: Sage

Özdemir, M. (2010). Nitel veri analizi: Sosyal bilimlerde yöntembilim sorunsalı üzerine bir çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), 323-343.

Sönmezöz, F. (2006). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki eşlik öğretiminin müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.

Şen, H. Ş. ve Erişen, Y. (2002). Öğretmen yetiştiren kurumlarda öğretim elemanlarının etkili öğretmenlik özellikleri. *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 99–116

Ünal, O. Z. (2008). *Probleme dayalı öğrenme modelinin piyano ve öğretimi alanındaki yeterlilik algısına etkisi*. Yayımlanmamış doktora tezi, Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Yazıcı, T. (2013). Piyano öğretiminde karşılaşılan sorunların piyano öğretmenleri tarafından değerlendirilmesi. *Uluslararası Sanat Eğitimi Dergisi*, 1(2), 130-150.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2000). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*, Ankara: Seçkin Yayınları

YÖK. (2007). *Eğitim fakültesi öğretmen yetiştirme ders programları, A*nkara: Yükseköğretim kurulu yayını.

Yönetken, H. B. (1996). Okulda çalgı sorunu ve çalgısal müzik etkinlikleri. A. Say (Ed.), *Müzik öğretimi* (s.69-70). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Yücetoker, İ. (2009). *Müzik eğitimi anabilim dalı piyano öğretim elemanlarının ve öğrencilerinin mevcut piyano eğitiminin durumuna ilişkin görüşleri*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Konya.